

Dia Mundial de Conscienciació sobre l'Autisme, 2026

“L'autisme és divers. La visibilitat, no.”

2 d'abril, Dia Mundial de Conscienciació sobre l'Autisme, la Federació Catalana d'Autisme —formada per 38 entitats d'arreu del territori i representant més de 12.000 famílies— reivindicuem, un any més, els drets de totes les persones amb autisme.

L'autisme és una realitat diversa, amb necessitats, capacitats i formes de vida molt diferents. Però aquesta diversitat no sempre es tradueix en igualtat: no totes les persones dins l'espectre tenen les mateixes oportunitats de ser escoltades, representades o compreses.

Per això, enguany, posem el focus en aquelles persones amb autisme amb grans necessitats de suport, sovint invisibilitzades fins i tot dins del relat públic sobre l'autisme. Parlem de persones que no poden expressar-se a través dels canals habituals, que depenen de suports intensius al llarg de tota la vida i que, massa sovint, queden fora de les converses, les polítiques i les prioritats.

Posar aquest focus no vol dir excloure, vol dir fer visible l'augment de la gravetat en la vulneració dels drets dins la pròpia diversitat, a mesura que augmenta el grau de necessitats de suport.

Les persones amb grans necessitats de suport continuen afrontant:

- Majors barreres d'accés a l'educació, la salut i la vida comunitària
- Una manca estructural de recursos especialitzats
- Una dependència constant de les famílies
- Una absència persistent en els espais de decisió i representació
- Sense els suports adequats, els seus drets no només es limiten, es vulneren.

Drets que han estat reconeguts i, per tant, són drets que s'estan vulnerant

La Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, ratificada per l'Estat espanyol l'any 2008, estableix el dret a la inclusió, a la vida independent i a la participació plena en la societat.

Tanmateix, la realitat continua lluny d'aquest marc.

Des de la Federació Catalana d'Autisme denunciem que, avui, aquests drets continuen sense garantir-se de manera efectiva, especialment per a les persones amb més necessitats de suport.

Per això, un any més, reclamem per a totes les persones amb autisme:

- EL RECONeixEMENT DE L'ESPECIFICITAT DE L'AUTISME: Cal que l'administració reconegui l'autisme com una condició amb necessitats pròpies, i que la cartera de serveis incorpori recursos especialitzats i ràtios adequades.
- EL DRET A LA PARTICIPACIÓ REAL: Totes les persones amb autisme han de poder accedir als espais de vida i socialització amb els suports necessaris, independentment del seu nivell de suport.
- UNA EDUCACIÓ REALMENT INCLUSIVA: No només accedir a l'escola, sinó participar-hi en igualtat de condicions. Això requereix recursos, formació i adaptacions reals en totes les etapes educatives.
- L'ASSISTÈNCIA PERSONAL COM A DRET FONAMENTAL: Per garantir l'autodeterminació i el dret a decidir com viure, tal com estableix la legislació vigent i els marcs europeus.
- ACCÉS A LA SALUT AMB GARANTIES: Amb serveis especialitzats que responguin a les necessitats específiques de les persones amb autisme al llarg de tota la vida.
- DRET A UNA VIDA ADULTA DIGNA: Amb recursos i serveis que permetin viure amb qualitat, decidir amb qui i on viure, i formar part activa de la comunitat.
- SUPORTS ESPECIALITZATS EN TOTES LES ETAPES VITALS: Perquè amb els suports adequats, totes les persones poden desenvolupar el seu projecte de vida.
- PERSPECTIVA INTERSECCIONAL: Les persones amb autisme no viuen una única forma de discriminació. El gènere, l'origen, la situació socioeconòmica i/o les necessitats de suport configuren experiències desiguals que sovint es multipliquen. És imprescindible que la societat, en general, i les polítiques públiques, en especial, incorporin aquesta mirada per garantir drets reals per a tothom.

Quan una persona amb autisme no pot participar, no és perquè no vulgui—és perquè la societat no està preparada per garantir els suports necessaris.

Una crida a la responsabilitat col·lectiva

Les famílies i les persones amb autisme continuem sostenint un sistema que no dona resposta. Continuem reclamant drets que ja haurien d'estar garantits.

No podem continuar normalitzant aquesta situació. Cal un compromís real de totes les administracions per: desplegar serveis especialitzats, garantir recursos suficients i posar les persones al centre de les polítiques públiques.

Per una societat que no deixi ningú fora

Parlar d'autisme és parlar de diversitat, però també és parlar de desigualtats.

Una societat justa no és només la que reconeix la diversitat, sinó la que garanteix drets a totes les persones, especialment a aquelles que tenen més dificultats per visibilitzar-se.